

Examensarbete HGU 2011

Hur man tar fram en Masterplan!

Av

Patrik Togelid

Banchef Falkenbergs GK

Innehållsförteckning:

Vad är en Masterplan?	Sida 3
Tidsaxel (för Falkenbergs GK).	Sida 3
Historik och anledning.	Sida 4
Tillvägagångssätt/genomförandet.	Sida 5-8
Sammanfattning.	Sida 8-9
Bilagor.	Sida 10
Arkitekternas arbete i urval svenska banor.	Sida 10

Hål 1. Bilden till vänster är tagen 150 m från green, och till höger 50 m från green. Bunkrarna är som synes osynliga ifrån längre avstånd och framträder först när du nästan är på green.

Masterplan, vad är det?

Det är en långsiktig plan för banans utveckling som stämmer överens med klubbens översiktliga mål med verksamheten. Utifrån denna kan sedan analyser göras för att utveckla anläggningen. Det kan vara en total renovering av hela banan, men det kan också vara en specifik åtgärd som att ändra bunkrarnas utformning, se över bevattningsanläggningen, bygga om greener med mera. Ett arbete som pågår över tid.

Tidsaxel för Falkenberg's GK.

Hösten 2010	Motion lämnas till årsmötet angående Masterplanen.
Hösten 2010	Årsmötet bildar en banutvecklingsgrupp.
Våren 2011	Vi har inventerat samtliga hål (inne).
Sommaren 2011	Vi har inventerat samtliga hål (ute).
Sommaren 2011	Enkät skickat till medlemmarna.
Hösten 2011	Vi gick igenom enkäten och sammanställde den.
Vintern 2011-2012	Revidering av enkätsvar samt tog fram dokumentet till arkitekttävlingen.
Tidig vår 2012	Arkitekterna var här och tittade på referenshål 4/7.
Tidig sommar 2012	Träffat samtliga arkitekter.
Sommar 2012	Beslut togs vilken arkitekt vi vill anlita till Masterplanen.
Tidig höst 2012	Många träffar med arkitekten för att komma överens om en färdig Masterplan.
Hösten 2012	Presentation av Masterplanen på årsmötet.

För oss tog det två år att ta fram en Masterplan.

Historik:

Falkenbergs Golfklubb är en 27 hålsanläggning och har mer än sextio år på nacken. Medlemsantalet är ca 1600 st. och seniormedlemmar har spelrätter. Banan har byggts om under resans gång men den största ombyggnationen påbörjades 1998 och var färdig 2005. Det som byggdes om då var greenerna som inte höll måttet längre med det speltryck som råder. Greenerna var tidigare nästan uteslutande gamla jordgreener med vitgröe som en dominerande gräsart. Idag är de flesta greener av USGA karaktär. Greenerna såddes vid ombyggnation med rödven, krypven och rödsvingel. Övriga delar av banan ligger på sand. Banarkitekten som anlätades då var Tommy Nordström.

Anledning. Varför ville vi ta fram en Masterplan?

Att Falkenbergs GK valde att göra ytterligare en renovering är att man inte tycker att banans övriga delar riktigt hänger med i golfutvecklingen. I ett första skede vill man inte bygga om greenerna vilket är förenat med stora kostnader. Man vill framförallt ändra utseendet på tee och bunkrar. Tee idag är s.k. limpor, långa, smala och svåra att ändra spelriktningen med. Mycket av teeytan används inte. Att de ser ut som de gör är för att man ville ha tee som är lätta att sköta och att det var billigast att bygga dem så.

När det gäller bunkrarna så finns det många olika utseenden, runda, njurformade med mera, men framför allt är greenbunkrarna nästan osynliga. Även i detta fall finns det en anledning att de ser ut som de gör. Man ville ha en plan bunkerbotten som var lätt att sköta. I och med det så blir bunkrarna per automatik osynliga. Vid inspelet till greenen ser man inte alls var bunkrarna ligger. Skötseln fick i många fall komma före estetiken. Man vill även se över klipplinjer, gångvägar med mera.

Falkenbergs GK vill ta fram en hållbar och långsiktig plan för hela anläggningen som stärker banan för att hålla i framtiden och att kunna gå stärkta ur den så kallade golfkrisen. En golfbana måste utvecklas hela tiden. Det kommer nya rön inom banskötsel och kraven blir högre och högre.

Tillvägagångssätt/genomförande:

Allt började med en motion till årsmötet som ville att vi skulle tillsätta en banutvecklingsgrupp med mål att ta fram en masterplan. Den gamla ombyggnadsplanen för banan var klar och för att följa med i den utveckling som sker av golfbanor borde en ny Masterplan arbetas fram.

Efter att årsmötet hade antagit motionen gällde det att tillsätta gruppen. Tre som vi tyckte var självklara är pron, klubbchefen (adjungerad) och banchefen (adjungerad). En från styrelsen blev tillfrågad att medverka. Skälet var att ha en återkoppling till styrelsen samt att personen är duktig golfare och kvinna. De andra tre som vi ville ha med är duktiga golfare med god kunskap om spelet, spelar mycket golf både i Sverige och utomlands samt har god kunskap om Falkenbergs GK. Då återstod bara att välja ordförande för gruppen. Valet föll på en bankonsulent från SFG som är medlem i klubben. Bankonsulentens kontaktnät är nästan oersättligt och framför allt ser de många golfbanor så det vore tjänstefel att inte utnyttja denne.

Gruppens första åtgärd var att inventera banans samtliga hål och detta gjordes inomhus. Vi gick igenom hålen från tee till green, allting antecknades och protokollfördes. Synpunkterna var många och diskussionerna blev långa. Gruppen bestod av personer med låg och hög handicap, kvinnor, män, vänster och högerspelare och alla ser banan på sitt sätt. En av svårigheterna var att kunna se golfbanan ur allas synpunkter och inte bara utgå från sitt eget golfspel. I samband med detta tog vi fram ett frågeformulär så medlemmarna skulle få säga sitt. Med hjälp av agolf, ett företag som gör kundundersökningar på golfbanor gick enkäten ut till alla medlemmar och greenfeegäster under en period i augusti 2011. Vi fick in totalt 471 svar varav 358 var från våra medlemmar vilket motsvarar ca 22% av hela medlemskåren. En hög siffra för undersökningar av detta slag. När vi sedan jämförde vad enkätsvaren sade och vår egen inventerings resultat stämde synpunkterna väldigt väl överens med varandra. Det som vi tyckte skulle förbättras tyckte även medlemmarna, så då visste vi att vi låg rätt till. I och med enkäten så fick vi en acceptans för att banan borde förbättras för att kunna tillmötesgå kraven golfarna ställer trots att det inte är mer än 8 år sedan förra reoveringen. Det gäller hela tiden att hålla en dialog och kommunicera med klubbens medlemmar.

När detta var klart började vi att diskutera hur vi skulle gå vidare med att utse en banarkitekt. Vi kom fram till att utse 5 stycken som fick komma med ett ombyggnadsförslag för hål 4 och 7. Att vi valde de hålen är att de ligger jämte varandra och att hål 4 är det tråkigaste vi har. Hål 4 är ett par 4 och hål 7 par 5. Vi tänkte att arkitekterna får komma med förslag som en slags tävling. Vi ville att de kom och tittade på hålen och att de gick igenom vid ett senare tillfälle vad de har kommit fram till. Det som ska understrykas är att de inte får något betalt för detta utan deras betalning blir den som får uppdraget att ta fram en Masterplan och därefter kunna ta betalt.

Hål 4. Var finns bunkern?

Hål 7. Ett ex. på ett s.k. "limptee".

Arkitekterna vi valde att ge en förfrågan att komma med förslag var: Christian Lundin, Pierre Fulke/Adam Mednick, Caspar Grauballe, Johan Benestam och Karl-Oskar Seth. Karl-Oskar Seth var visserligen på banan och tittade men fick senare tacka för sig för att börja jobba på Lunds Kommun som stadsträdgårdsmästare.

Nu var det dags att inventera banan på plats. Det är en sak att gå igenom banan inne. Att göra samma sak ute är en helt annan sak. Det är mycket lättare att stå på tee och se var styrkorna och svagheter ligger. Vi tittade på landningsytor, var hindren låg för de olika hcp-grupperna. Det vi kom fram till var i stort sett samma som förra gången. Det blev kanske lite mer visuella saker att titta på denna gång men även skötselåtgärder tittade vi på. Vi gick igenom nio hål åt gången och allting antecknades och protokollfördes.

Efter att banans samtliga hål hade gått igenom togs det fram ett dokument över varje hål på saker som vi ville ändra på och även kommentarer från enkäten togs med. Det som verkligen stack ut var att våra tee är ojämna och sandkvaliten i bunkrarna är för olika. En liten förklaring till sandkvaliten är att ofta får greenbunkrarna mer bevattning som gör de generellt hårdare. Detta

har vi försökt att åtgärda under säsongen med att kratta bunkrarna oftare, framförallt greenbunkrarna. Åsikterna om tee och bunkrar gällde alla golfare både med hög och låg handicap samt kvinnor och män.

Nu var det äntligen dags att träffa banarkitekterna och höras deras presentation vad de ville göra med hål 4/7. När de var här senast så tittade de även på resten av banan för att skapa sig en uppfattning om hur det ser ut idag. Samtliga tyckte att det inte fanns en röd tråd som hade följts. Tee och bunkrar tycks "spreta" åt alla håll.

En av arkitekterna hade helt missuppfattat "tävlingen". Han ville ändra på allt, flyttning av greener, ändring av bansträckning mm. Det var inte vad vi ville och det hade vi poängterat i förfrågan. Vi har idag en bana av hög kvalitet och greenerna hade vi byggt om, det vi var ute efter var en förbättring/förfining av banan, och ska man bygga om greener så drar kostnaderna iväg. Så han var ute ur tävlingen.

Vi hade redan diskuterat hur vi skulle handskas med arkitekterna. Vi skulle styra dem och få en bana som vi ville ha i samspråk med en arkitekt och inte tvärtom. Man kan få något man inte beställt p.g.a. obefintlig dialog.

Nu var det tre kvar. Två hade en genomgång med Powerpoint. Snyggt och prydligt gick dem igenom förändringarna dem ville göra. Vi hade en bra dialog. Vi var tydliga med hur vi ville att arbetet skulle fortlöpa. Den siste arkitekten hade vi bara en liten genomgång med inne. Han ville ta med oss ut på banan och förklara sina idéer och tankar på plats. Och det var verkligen en fullträff. Man kunde verkligen förstå hur han tänkte, vi kunde säga hur vi ville ha det med en bra dialog som följde.

Efter att vi träffat alla arkitekter så hade banutvecklingsgruppen ett möte där vi igenom samtliga kandidater. Jag kan väl säga att vi inte var helt eniga direkt, men det var inte långt ifrån. Så nu kunde styrelsen beställa en masterplan.

Arkitekten träffade vi flera gånger under skapandet av vår masterplan. Allt diskuterades. Han förklarade hur han såg på ombyggnaden och vi hade en bra dialog hela vägen. Saker lades till och togs bort och slutmasterplanen blev som vi ville och som vi kunde ställa oss bakom. Vi hade tagit fram ett dokument med våra synpunkter och arkitektens förslag som skulle presenteras på vårt årsmöte. Ingen omröstning eller godkännande, det hade vi fått från förra

årsmötet. Det var en ren information som togs emot bra. Alla såg att det var en förbättring av banan och ingen storskalig ombyggnation med begränsningar av golfspelet. Lite störning kommer så klart att uppstå, men det ska minimeras.

Hål 14. Här ser man bunkern på vänster sida om green.

Sammanfattning:

Det har varit en fantastisk resa så här långt. Vi har identifierat Falkenbergs GK styrkor och svagheter. Nu gäller det att omsätta Caspar Grauballes Masterplan till verklighet. Än så länge finns den bara på papper. Det verkliga jobbet återstår med att förädla banans karaktär och vi ser med tillförsikt framtiden an.

När det gäller själva arbetet med att ta fram Masterplanen har det varit en givande resa. Diskussionerna har varit långa och många, tro mig. Vi är trots allt olika i vårt golfande, med olika förutsättningar och det avspeglar sig i hur vi ser på en golfbana. Det jag har haft mest nytta av än så länge var när vi inventerade banan ute. Nu blev det mer konkret hur man vill ha banan uppsatt. Vi har idag tydligare mål hur vi vill att banan ska se ut.

När det kommer till själva renoweringen så ska störningsmomenten bli så få som möjliga. Vi ska ha en kommunikation med våra medlemmar innan vi sätter igång och hålla den vid liv under och efter arbetet. Allt för att skapa förståelse och att få medlemmarna att känna sig delaktiga under själva arbetet. I dag är det betydligt lättare att ge medlemmarna information via sociala medier och via mejl. Förhoppningsvis kommer ombyggnation komma att kunna följas via en dagbok där man kan ta del av ombyggnation. Det man i efterhand har hört,

det är medlemmar som undrar varför vi ska bygga en mästerskapsbana. Det är ju inte det som är tanken, men i ordet masterplan är det lätt att äldre medlemmar tror att så är fallet. Jag tror att man ska kalla det en ombyggnadsplan i stället för att minska risken att det blir fel. Det pratas bland medlemmarna och ett felaktigt rykte är svårt att få stopp på. Återigen är kommunikationen jätteviktig.

Hål 15. På detta hål ligger bunkrarna väl synliga och framför green och är därför alltid i spel.

Hål 18 som det ser ut idag

Fotomontage av banarkitekt Caspar Grauballes. Så här tänker han sig att hål 18 skall se ut efter renovering

Arkitekternas arbete urval svenska banor:

Johan Benestam.	Nybyggnation Vesterby GK. Renovering Drottningholms GK.
Christian Lundin.	Nybyggnation Halmstad Golf Arena. Masterplan för Haverdals GK, Mölndals GK och Sölvesborgs GK.
Pierre Fulke/Adam Mednick	Nybyggnation Ombergs GK. Renovering Visby GK, Kalmar GK.
Karl-Oskar Seth.	Renovering Landskrona GK. Masterplan för Timrå GK.
Caspar Grauballe.	Nybyggnation Elisefarm GK, Vallda GK. Masterplan Båstad GK.

Övrig litteratur och andra nyttiga adresser:

Hänvisning till enkätundersökning golfbanutveckling:

<http://www.agolf.se>

USGA greener:

<http://www.golf.se/Global/SGF/Bana/Greenbyggnad030909.pdf>

Golfbanan – bygga om helt, delvis eller inte alls:

<http://www.golf.se/Global/BYGGAOMKLAR.pdf>

Bilaga: exempel på Falkenbergs Masterplan:

18 - hålsbanan

Par 5

- 435
- 420
- 395
- 360

En ny vinkel på utslaget skapas genom att förflytta tee uppför backen mot 6:ans green. Detta gör att högre krav ställs på riktningen på utslaget, samt att en trevlig vy över fairway skapas genom den något högre teeytan.

Promenaden från 6:ans green förkortas samtidigt som ett större säkerhetsavstånd skapas mot 6:ans fairway.

Nya bunkrar byggs och andra slagets landningsyta förflyttas bort från 11:ans tee.

En liten greenbunker byggs för att försvåra för spelare som försöker nå green på två slag.

Mindre förändringar i greenområdet samt att en ny greenbunker byggs.

Nya fairwaybunkrar gör att landningsytan förflyttas bort från 11:ans tee.

Nya fairwaybunkrar som du ser från utslaget.

Nya tees som byggs längre upp till höger för att skapa en intressantare vinkel på utslaget. Detta förkortar även promenaden från 6:ans green.

Hole 7

